

Protokol „Porucha vedomia“

Oliver Petřík

II. Klinika pediatickej anestéziológie a
intenzívnej medicíny SZU

**DETSKÁ FAKULTNÁ
NEMOCNICA
S POLIKLINIKOU
BANSKÁ BYSTRICA**

Poruchy vedomia

- Vedomie je stav, v ktorom prebiehajú psychické funkcie, ktoré si jedinec uvedomuje a je schopný ich vzťahovať k svojmu "ja".
- Pre potreby akútnej medicíny posudzujeme:
 - Bdelosť (vigilita) vedomia** – kvantitatívna charakteristika
 - Jasnosť (lucidita) vedomia** – kvalitatívna charakteristika

Glasgow Coma Scale

Príznak	GCS	GCS modifikovaná pre dieťa	Skóre
Otváranie očí	Spontánne	Spontánne	4
	Na výzvu	Na zvuk	3
	Na bolesť	Na bolesť	2
	Žiadne	Žiadne	1
Slovná odpoveď	Orientovaná	Veku primeraná (otáča sa za zvukom, fixuje a sleduje, usmieva sa)	5
	Zmätená	Plače, ale dá sa utíšiť, podráždenosť, nespolupracuje, ale uvedomuje si okolie	4
	Neadekvátne	Podráždenosť, pretrvávajúci plač, niekedy sa dá utíšiť	3
	Nezrozumiteľné zvuky	Neutíšiteľne plače, neuvedomuje si okolie či rodičov, nepokoj	2
	Žiadna	Žiadna	1
Motorická odpoveď	Vyhovie výzve	Vyhovie výzve, spontánne sa hýbe	6
	Lokalizuje bolesť	Lokalizuje bolesť	5
	Odtahuje sa	Odtahuje sa	4
	Abnormálna flexia	Abnormálna flexia	3
	Abnormálna extenzia	Abnormálna extenzia	2
	Žiadna	Žiadna	1

Hodnotenie poruchy vedomia

- Žiadna/ ľahká porucha vedomia 15-13b
- **Stredne závažná porucha vedomia 9-12b**
- **Závažná porucha vedomia 8-3b**

Príčiny poruchy vedomia

- **Metabolické**
 - Poruchy homeostázy - elektrolytov, acidobázy, glykémie, vody alebo termoregulácie
 - Nutričné poruchy – nedostatok tiamínu, pyridoxínu, niacínu
 - Intoxikácie – náhodné či úmyslené, **lieky , drogy, toxíny**
 - VMP
- **Pri orgánových zlyhaniach**
 - Endokrínne – hypofýza, štítna žľaza, pankreas, nadobličky
 - Renálne zlyhanie – urémia
 - Hepatálne zlyhanie – hyperamonémia, Reyov syndróm
 - Kardiopulmonálne zlyhanie – šok, hypoxia, hyperkapnia
- **Infekčné**
 - Systémové
 - Infekcie CNS – meningitída, encefalitída, cerebritída, empyém,
 - Absces
- **Zápalové**
 - Vaskulitída
 - Akútna diseminovaná encefalomyelitída
- **Paroxysmálne**
 - Záchvatové stavy – konvulzívne, nekonvulzívne.....
 - Migréna
- **Traumatické**
 - Intrakraniálna hemorágia alebo kontúzia
 - Difúzne axonálne poškodenie
- **Neoplastické**
 - Infiltrácia alebo edém – herniácia, hydrocefalus
 - Toxický účinok chemoterapie alebo rádioterapie
- **Cievne**
 - Ischémia – trombóza, embólia, disekcia alebo zaškrtenie cievy
 - Krvácanie – A-V malformácia, aneurizma, koagulopatia, atrofia, trauma
 - Trombóza žilových splavov
- **Štrukturálne - Hydrocefalus – komunikujúci, či nekomunikujúci**
- **Psychiatrické**

Vyšetrenie pacienta s poruchou vedomia

- **Anamnéza** – získať čo najrýchlejšie, môže napovedať príčinu stavu.
 - Trauma - okolnosti, mechanizmus úrazu, vývoj vedomia po úraze
 - Ak predošlá spavosť – susp. intoxikácia alebo metabolická príčina
 - Ak náhly nástup – susp. krvácanie, záchvatový stav
 - Ak pomalá postupujúca porucha vedomia- susp. hydrocefalus, TU, infekcia neodpovedajúca na liečbu
 - Ak bolesti hlavy , bolesti svalov , horúčka – susp. infekcia
 - Ak nedávna choroba (nádcha a pod.) – susp. autoimunitný proces
 - Vždy sa spýtať na možnosť styku s jedmi
- **Fyzikálne vyšetrenie** – ABC..., orientačné neurologické vyšetrenie- kmeňové reflexy, lateralizácia, tonus
- **Laboratórne vyšetrenie**
 - vždy glykémia, osmolalita, ABR z arteriálnej krvi, Na, Mg, Ca, urea, transaminázy, amoniak, laktát, krvný obraz, toxikologický skrining, zápalová aktivita....
 - rozšírené o hormóny štítnej žľazy, kortizol, porfyríny v moči ak porucha vedomia trvá a nejasná dg.
- **Zobrazovacie vyšetrenie**
 - CT hlavy urgentne ak nie je úplne zjavná iná príčina (hypoglykémia, intoxikácia) NB pri náhle vzniknutej poruche vedomia pacient vždy môže utrpieť aj úraz; pri negat. náleze na CT požadovať vyšetrenie s kontrastom
 - MR oproti CT môže odhaliť zápal vo včasnom štádiu, infarkt, DAI, petechiálne krvácanie, trombózu žilných splavov a demyelinizáciu. MR vyšetrenie sa často odkladá po stabilizácii stavu

Protokol poruchy vedomia

- [PORUCHY VEDOMIA.pdf](#)

Ďakujem

DETSKÁ FAKULTNÁ
NEMOCNICA
S POLIKLINIKOU
BANSKÁ BYSTRICA

